دانشگاه

علیرضا سزاوار

ایران پنجمین کشور علمی آسیا

راز دانشگاه نوشیروانی چیست؟!

کشورمان در تازه‌ترین رتبه‌بندی مؤسسه معتبر تایمز از لحاظ تعداد دانشگاه‌های برتر قاره آسیا رتبه پنجم را کسب کرده است؛ رتبه‌ای بالاتر از کره‌جنوبی، ترکیه و تمام کشورهای دیگر اسلامی. ایران از سال ۲۰۱۲ تاکنون چه از لحاظ تعداد دانشگاه و چه از لحاظ رتبه کشوری در قاره آسیا سال به سال رشد چشم‌گیری داشته است. در سال‌های اخیر یک دانشگاه شگفتی‌ساز ایرانی هم مدام در رده‌بندی تایمز جهش خیره‌کننده داشته است. دانشگاه نوشیروانی بابل مشهورترین دانشگاه‌های دیگر کشور و آسیا را پشت سر گذاشته است.

در حالی که در سال ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۴ از ایران تنها یک دانشگاه و در سال ۲۰۱۵ دو دانشگاه صنعتی شریف و صنعتی اصفهان در رتبه‌بندی تایمز حضور داشتند، اما در سال ۲۰۱۶ تعداد دانشگاه‌ها به هشت مورد، در سال ۲۰۱۷ به ۱۳ دانشگاه و در ۲۰۱۸ این تعداد به ۱۸ دانشگاه افزایش یافت.

■ کره‌جنوبی را هم پشت سر گذاشتیم

در رتبه‌بندی اخیر در سال ۲۰۱۹ با ورود ۱۱ دانشگاه جدید، حضور ۲۹ دانشگاه از جمهوری اسلامی ایران در جمع دانشگاه‌های برتر آسیا چشم‌گیر بوده است.

پایگاه رتبه‌بندی تایمز در سال ۲۰۱۹ میلادی تعداد دانشگاه‌های تحت پوشش خود را از ۲۰۰ دانشگاه در سال ۲۰۱۶ میلادی به ۴۵۰ دانشگاه افزایش داد و بدین ترتیب دانشگاه‌های برتر ۲۴ کشور آسیایی توانستند در سال ۲۰۱۷ میلادی در فهرست برترین‌های آسیا قرار گیرند در بین این کشورها، سریلانکا، کویت و فیلیپین جزو کشورهایی هستند که برای اولین بار حضور در رتبه‌بندی آسیایی تایمز را تجربه می‌کنند.

در تازه‌ترین رده‌بندی که اخیراً منتشر شده به ترتیب کشورهای ژاپن، چین، هند، تایوان و ایران به عنوان پنج کشور برتر قاره آسیا انتخاب شدند. کشورهای کره‌جنوبی، ترکیه، تایلند و مالزی هم رتبه‌های ششم تا دهم برترین کشورهای آسیا را کسب کردند.

■ ایرانی‌های زیر ۱۰۰

در این رتبه‌بندی دانشگاه Tsinghua University از کشور چین رتبه اول را بین دانشگاه‌های آسیایی دارد. دانشگاه ملی سنگاپور و دانشگاه علم و صنعت هنگ‌کنگ به ترتیب رتبه دوم و سوم را دارند و این برای اولین‌بار است که یک دانشگاه از چین رتبه اول را در این رتبه‌بندی کسب می‌کند. کشور ژاپن بار دیگر با ۱۰۳ دانشگاه بیشترین تعداد دانشگاه را در این رتبه‌بندی دارد و بهترین دانشگاه آن، دانشگاه توکیو با رتبه هشت است.

دانشگاه‌های ایران نیز دارای رتبه‌های قابل‌توجهی هستند. به‌طوری که دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل با کسب رتبه ۴۳ بین دانشگاه‌های ایران، رتبه اول را دارد و دانشگاه امیرکبیر و صنعتی شریف به ترتیب با کسب رتبه‌های ۸۰ و ۸۶ رتبه‌های دوم و سوم ایران را دارند. البته دانشگاه کاشان نیز با رتبه ۹۹، جزو ۱۰۰ دانشگاه برتر آسیا قرار گرفته است.

■ معمای نوشیروانی!

اما راز جهش‌های چشم‌گیر دانشگاه نوشیروانی بابل چیست؟ طبق آخرین اعلام مؤسسه clarivate Analytics که در سال ۲۰۱۸ منتشر شد، لیست اسامی محققین با یک درصد مقالات برتر دنیا در ۲۱ حوزه اعلام شد و براین اساس پنج تن از اساتید دانشگاه صنعتی بابل به عنوان یک درصد محققین مؤثر دنیا از دیدگاه ارجاع مقالات معرفی شدند. چنین اساتیدی را بسیاری از دیگر دانشگاه‌های کشور دراختیار ندارند و این موضوع در رتبه‌بندی تایمز تأثیرگذار است. همچنین یکی از راز و رمزهای موفقیت این دانشگاه نیازمحور بودن پایان‌نامه‌هاست. اساتید دانشگاه در زمینه‌های نو همچون انرژی‌های نو، نانو تکنولوژی، پیل سوختی، بایومتریال، مواد بیولوژیکی و دیگر موارد فعالیت می‌کنند که در دنیا کاربرد دارد و به همین دلیل میزان استناد به مقاله‌های آنها هم بالاتر می‌رود که در رتبه‌بندی‌های جهانی بسیار تأثیرگذار است.

■ اختراعات رتبه‌ساز

ساخت تک‌سل الکترولایزر غشای پلیمری جهت تولید هیدروژن و اکسیژن برای نخستین بار در داخل کشور توسط گروه پژوهشی پیل سوختی دانشگاه نوشیروانی، ساخت سیستم کامل پیل سوختی متانولی برای اولین بار در کشور و ساخت روبات پرنده عمود پرواز کوادروتور، کسب رتبه برتر تیم چکاب دانشگاه در مسابقات ملی زیردریایی‌های کنترل از راه دور، ساخت کوچک‌ترین میکروفن جهان توسط عضو هیئت علمی دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر، راه‌اندازی خط تولید صنعتی غشاهای نانو فیلتراسیون برای نخستین بار در خاورمیانه از دستاوردهای مهم این دانشگاه در سال گذشته است.

■ رشد ملی و دانشگاهی

قرار گرفتن دانشگاه نوشیروانی در فهرست یک درصد برتر دانشگاه‌های تأثیرگذار جهانی از نظر تعداد استنادات در ۱۰ سال اخیر است و بر این براساس پایگاه طلایه‌داران تامسون رویترز هم از دیگر دستاوردهای این دانشگاه بود. ایران نه‌تنها به لحاظ تعداد دانشگاه بلکه به لحاظ جایگاه نیز در سال ۲۰۱۸ رشد قابل‌ملاحظه‌ای داشته است. در سال ۲۰۱۹ ایران جلوتر از ترکیه است و با ۲۹ دانشگاه نسبت به ترکیه که ۲۳ دانشگاه در رتبه‌بندی حاضر دارد، پیشی گرفته است. در حالی که در سال ۲۰۱۸ جایگاه ایران به لحاظ تعداد دانشگاه برتر، بعد از کشور ترکیه و کشورهای اسلامی در منطقه قرار گرفته بود.

■ سقوط شریف و صعود کاشان

اما وضعیت رتبه‌های دیگر دانشگاه‌های ایران متفاوت است. صنعتی شریف که در چهار سال اخیر همواره در رتبه دوم دانشگاه‌های ایران قرار داشته است، در رتبه‌بندی ۲۰۱۹ به رتبه سوم سقوط کرد و جای خود را به دانشگاه صنعتی امیرکبیر داد. حضور دانشگاه کاشان نیز در جمع چهار دانشگاه برتر کشور قابل‌توجه است، به‌طوری که این دانشگاه در چهار سال اخیر بین رتبه‌بندی دانشگاه‌های ایران قرار نداشته است.

پایگاه رتبه‌بندی تایمز یکی از نظام‌های معتبر بین‌المللی است که از سال ۲۰۰۴ مراکز آموزش عالی را در سرتاسر جهان مورد ارزیابی و رتبه‌بندی قرار داده است. این رتبه‌بندی از ۱۳ شاخص در قالب پنج معیار کلی آموزش با وزن ۳۰ درصد، پژوهش با وزن ۳۰ درصد، استنادات با وزن ۳۰ درصد، وجهه بین‌المللی با وزن ۷/۵ درصد و ارتباط با صنعت با وزن ۲/۵ درصد بهره گرفته است.

خبر کوتاه

■ احمد مسجد جامعی در تذکری پیش از دستور خود با انتقاد از سردیس مرحوم جمشید مشایخی گفت: به لحاظ شکلی سردیس مرحوم جمشید مشایخی هیچ شباهتی به او ندارد و به نظر می‌رسد که یک عکس پرسنلی را که مربوط به روزهای آخر حیات اوست، آن هم به گونه‌ای دیگر سه بعدی کرده و به شکل مجسمه و سردیس در آورده‌اند.

■ رئیس سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور با بیان اینکه تا آخر سال ۹۷، ۵۸۰ کلاس درس خشتی و گلی را جمع‌آوری کرده‌ایم، گفت: از ۴۰۰ مدرسه خشتی و گلی باقی مانده نیز ۲۰۰ مورد آن در سیستان و بلوچستان قرار دارد و حدود ۸۰ مدرسه در اصفهان، ۸۰ مدرسه در کرمان و تعدادی در استان‌های دیگر است.

■ رئیس انجمن دیابت ایران گفت: حدود پنج میلیون نفر در ایران به دیابت مبتلا هستند که البته طبق تحقیقات جهانی نیمی از مبتلایان به دیابت از بیماری خود اطلاعی ندارند.

■ معاون فنی و عملیات سازمان اورژانس کشور گفت: ۴۰۰ دستگاه آمبولانس ما نزدیک به یک سال است که در پیچ و خم قوانین دست و پا گیر گمرک منتظر ترخیص هستند که بعد از رایزنی‌های لازم ۱۲۰ دستگاه آن ترخیص و ۲۸۰ دستگاه آن در انتظار ترخیص است.

گزارش یک

نفیسه ابراهیم‌زاده انتظام

۴ مصداق اجرای ۲۰۳۰ در مدارس

«عدالت جنسیتی»، «مهارت‌های زندگی» «حضور مشاوران خارجی» و «مونته‌سوری و رجیو امیلیا»

سرفصل‌های اجرای ۲۰۳۰ در مدارس کشور است که به رغم تأکید آموزش و پرورش بر اجرای سند تحول همچنان خودنمایی می‌کند

وزیر آموزش‌وپرورش به‌رغم اذعان چندباره به اجرای سند تحول و مخالفت چندین باره و علنی با اسناد خارجی، ولی با نادیده‌گرفتن حقایق اجرای پیدا و پنهان بندهایی از سند ۲۰۳۰ در آموزش‌وپرورش، از تریبون نماز جمعه استفاده کرد تا با اطمینان مدعی نظارت کامل بر عدم اجرای سند ۲۰۳۰ شود. این در حالی است که علت تکرار هشدارهای رهبری و دلسوزان نظام تعلیم و تربیت وجود اطلاعاتی در مورد اجرای محتویات سند ۲۰۳۰ است. دنبال‌کردن برنامه‌های برابری جنسیتی با عنوان تغییریافته عدالت جنسیتی در اداره کل زنان آموزش و پرورش، آموزش مهارت‌های زندگی مصوب یونیسف در مدارس کشور، استفاده از روش‌های تربیتی غربی به جای استفاده از روش‌های تربیتی ایرانی -اسلامی مثل روش مونته‌سوری یا رجیو امیلیا و استفاده از مشاوران خارجی در اجرای برخی برنامه‌های مدارس، از مصادیق و بسترهای اجرای سند ۲۰۳۰ در فرآیند تعلیم و تربیت کشورمان و بر خلاف خواست آقای وزیر است که ظاهراً آقای بطحایی از آنها بی‌اطلاع است که مدام به اجرا نشدن ۲۰۳۰ تأکید می‌کند.

آموزش‌وپرورش بعد از دیدار چهارشنبه گذشته فرهنگیان با رهبر انقلاب از تمام فرصت‌های رسانه‌ای برای تبرئه خود از فهرست مطالبات و تذکرات از این دستگاه استفاده کرد. چه تریبون نماز جمعه که به وزیر فرصت کلی گویی درباره ۲۰۳۰ را داد و چه مجال دیدار شنبه گذشته فرهنگیان با رئیس‌جمهور که صرف دستاوردسازی یا دستاوردنشانی برای آموزش‌وپرورش شد. بطحایی در حالی با اطمینان از نظارت کامل بر عدم اجرای سند ۲۰۳۰ در نمازجمعه خبر داد که رهبر انقلاب در دیدار اخیرشان با فرهنگیان از اجرای پیدا و پنهان بندهای این سند در آموزش‌وپرورش اظهار اطلاع کردند و نسبت به آن هشدار دادند. علاوه بر اینکه مصادیق مورد اشاره این سند در حوزه اجرا را در گزارش‌های رسانه‌ای نادیده گرفت.

در این بین تفاوت دیدار فرهنگیان با دیدار رئیس‌جمهور و گزارش‌هایی که بطحایی در این دو دیدار مطرح کردند، در این است که رئیس‌جمهور گزارش‌های وزیرش را می‌پذیرد و به استناد به آنها از عملکرد دولتش در حوزه آموزش‌وپرورش دفاع می‌کند. مضاف بر اینکه روی صرفه‌جویی در اداره آموزش‌وپرورش وعده داده شد که از سوی بطحایی نیز حساب کرده و در این راستا برخی تخلفات احتمالی را نادیده می‌گیرد.

اما رهبر انقلاب با حساسیت روند تعلیم و تربیت در کشور را دنبال می‌کنند و در این راستا به گزارش‌های رسیده از آموزش‌وپرورش اکتفا نمی‌کنند.

■ پوست‌اندازی مهارتی ۲۰۳۰

سیدمحمد بطحایی جمعه گذشته در سخنرانی پیش از خطبه‌های نماز جمعه گفت: بنده اعلام می‌کنم که برعدم اجرای سند ۲۰۳۰ نظارت کامل داریم، اما خودش دیروز در دیدار با فرهنگیان به یکی از مصادیق اجرای ۲۰۳۰ اشاره و عنوان کرد: در سال تحصیلی جاری ۵هزار مدرسه متوسطه اول و برای ۱۵۰ هزار دانش‌آموز این دوره‌های کوتاه مهارتی اجرا می‌شود.

در گفته‌های وزیر آموزش‌وپرورش مشخص نشده است که دوره‌های کوتاه مهارتی شامل چه نکاتی می‌شود، اما پیش‌تر زمینه نفوذ از این طریق گزارش شده بود. آموزش مهارت‌های زندگی یاد شده از طریق یونیسف که کارچاق‌کن‌هایی در بدنه دستگاه تعلیم و تربیت دارد. تحرکات این سازمان جهانی با عناصر نمک‌گیر خود در داخل به سفرهای بی‌سر و صدای برخی از مدیران ارشد آموزش‌وپرورش در ماه‌های اخیر به تعدادی از کشورهای اروپایی و آسیایی منجر شده است. اطلاعات به دست آمده از جزئیات این سفرها نشان می‌دهد، اگرچه تحت عنوان همکاری‌های بین‌المللی و استفاده از تجربیات مالی اداره مدارس انجام می‌شوند، اما در راستای تحقق اهداف دهکده جهانی هستند. گفتنی است هزینه سفر خارجی مدیران مزبور از سوی یونیسف به عهده گرفته شده است.

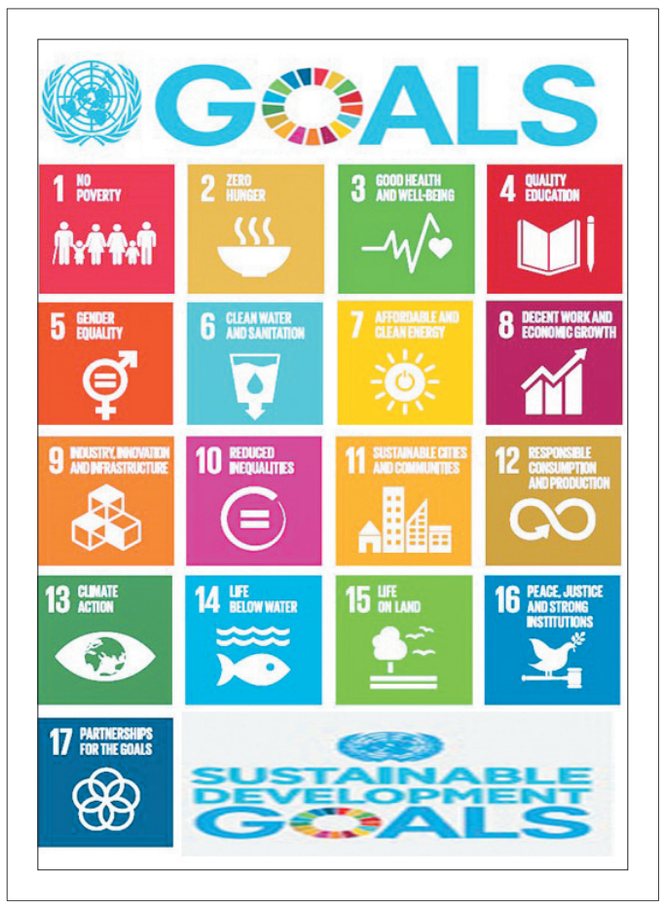

سند ۲۰۳۰ بار مالی و منافع کثیری برای مطرح‌کنندگان آن داشته است. بنابراین ملغی‌شدن اجرای آن از سوی کشورمان محاسبات آنها را بر هم زده است. از سوی دیگر شواهد نشان می‌دهد برخی تحرکات صورت گرفته برای بازنشانی اهداف این سند در برنامه‌های آموزشی و تربیتی کشور با نام مبدل در جریان است. آموزش مهارت‌های زندگی مصوب یونیسف! به دانش‌آموزان ایرانی از آن جمله است.

■ مصداق از این روشن‌تر؟!

براساس این گزارش منبع این آموزش‌ها کتاب یادگیری گنج‌درون و مدل دلورز است که یک مدل آموزش مهارت‌های زندگی جهانی است. علاوه بر این مبنای این آموزش‌ها فلسفه واحدی از جهان بشری و انسان است که از سوی نظام برنامه‌ریزی جهانی تدوین و منتشر شده است.

حالا به این مصداق آموزش به شیوه مونته‌سوری یا رجیو امیلیا را نیز اضافه کنید که در حال حاضر در برخی مدارس غیردولتی تهران و استان البرز اجرا می‌شود و منطبق با اهداف سند ۲۰۳۰ است. شیوه‌ای که مبتنی بر جدایی ایدئولوژی از آموزش است و بر حسب آشنایی با طبیعت آموزش داده می‌شود. تحرکات سفارتخانه کشورهای اروپایی مانند فنلاند و فرانسه در اعزام مشاور آموزشی به مدارس داوطلب که استانداردهای جهانی شدن در حوزه آموزش را در این مدارس اعمال می‌کنند که نمونه این مدارس در تهران و اصفهان هستند. علاوه بر این اعلام برابری جنسیتی با نام مستعار عدالت جنسیتی و کلیدواژه توانمندی زنان به عنوان اولویت اداره کل امور زنان آموزش‌وپرورش مصداق دیگری از جاگیرشدن اهداف ۲۰۳۰ در دستگاه تعلیم و تربیت است.

■ سوادفروشی در طرح خرید خدمت

وزیر آموزش‌وپرورش در جای دیگری از سخنانش با اشاره و دفاع به طرح خرید خدمات آموزشی متذکر شد: این طرح در مناطق کم‌برخوردار و مناطقی که نیروی انسانی لازم را نداریم، اجرا می‌شود و ۶۰۰هزار دانش‌آموز تحت پوشش هستند که اگر طرح خرید خدمات نبود بخش عمده‌ای از آنها مجبور به ترک تحصیل بودند.

وی در حالی از این طرح دفاع می‌کند که اولاً در حال حاضر این طرح منحصر به مناطق محروم و کمتر برخوردار نیست؛ دوم اینکه بهتر است جناب وزیر به جای اینکه دست به دفاع از یک طرح مالی در حوزه آموزش‌وپرورش بزند با یک مطالعه تطبیقی نسبت کاهش نمره مهارت‌های خواندن و نوشتن و درک مطلب دانش‌آموزان و کاهش نشاط در مدارس را با این طرح بسنجند.

زیرا اولاً همزمان با گسترش طرح‌های ابتکاری از جمله خرید خدمات افت تحصیلی عمومی گریبانگیر دانش‌آموزان ایرانی در عرصه‌های جهانی شده است.

دوم اینکه شیوع خرید خدمات جایگاه معلم را به یک کارمند تنزل می‌دهد و کارمندی که منتظر است سر ماه حقوق بگیرد، معلوم نیست چه نشاط و ابتکاری در شیوه تدریس خواهد داشت. ضمن اینکه اصلاً اصول و شیوه تدریس را نمی‌داند و با وجودی که رتبه‌بندی فرهنگیان شش سال است مسکوت مانده در صورت اجراشدن هم شامل حال این افراد نمی‌شود و این یعنی بی‌انگیزگی بیشتر. با توجه به اینکه به گفته وزیر آموزش‌وپرورش ۶۰۰هزار دانش‌آموز تحت پوشش این طرح هستند، پس تعداد قابل توجهی دانش‌آموز را در بر می‌گیرد و این یعنی در برخی مناطق تنها به خاطر صرفه‌جویی مالی دانش‌آموزان باید به حداقل‌های آموزشی حاصل از اجرای طرح خرید خدمات قناعت کنند. پس وزیر پذیرفته است در آموزش‌وپرورش تحت مدیریتش فاصله طبقاتی وجود دارد.

بر این اساس مصادیق اجرای ۲۰۳۰ که در این گزارش یاد شده، می‌تواند به وزیر آموزش‌وپرورش کمک کند تا «به سرعت و بدون طی سلسله مراتب با ابلاغ مستقیم» جلوی کار که عموماً در مدارس غیردولتی است، گرفته شود؛ هرچند وی مجدد در نشست خبری دیروز خود بر عدم وجود مصادیق اجرای ۲۰۳۰ در مدارس اصرار کرد.

تصمیم جدید دادستانی کل در گفت‌وگو با «جوان» مطرح شد

آگهی‌های مسکن و خودرو با ثبت هویت و قیمت کارشناسی منتشر می‌شود

در جلسه مشترک معاونت فضای مجازی، دادستان کل و پلیس امنیت تصمیمات مهمی برای کاهش التهابات بازار اتخاذ شد

گزارش ۲

نیره ساری

قیمتگذاری یا قیمت‌سازی! یکی از عوامل ایجاد هیجان و التهاب در بازار خودرو و مسکن کشور به‌واسطه فعالیت سودجویان و تعدادی از دلالان فعال در این حوزه ایجاد شده است که با فعالیت گسترده و سازمان‌یافته در سایت‌های واسط باعث افزایش بی‌رویه خارج از عرف خودرو و مسکن شدند. موضوعی که کارشناسان از آن به عنوان قیمت‌سازی تعبیر می‌کنند و معتقد هستند، اعلام قیمت‌های غیرواقعی در آگهی‌های خرید و فروش، درج گروهی قیمت‌های غیرواقعی، قیمت‌سازی غیرواقعی برای جهت‌دهی به بازار خودرو و مسکن است. به دنبال این التهابات بود که مسئولان قضایی وارد شدند و دستور حذف قیمت از سایت‌ها را اعلام کردند، اما چنین راهکاری باز هم مقطعی و زودگذر محسوب می‌شود! معاون دادستان کل کشور در فضای مجازی در همین رابطه به «جوان» پاسخ داد و با تشریح خروجی نشستی که با رفع التهابات در این فضا برگزار شده است، می‌گوید: بنا شده از این پس قیمت‌ها بر مبنای کارشناسی در سایت‌ها درج شود.

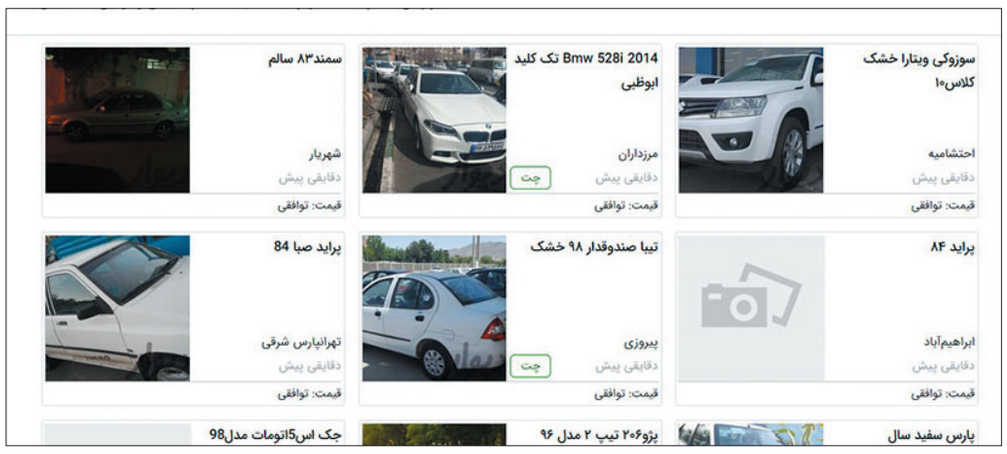

افزایش قیمت بی‌رویه خودرو و مسکن باعث ایجاد نگرانی و سردرگمی مصرف‌کنندگان شده است و پلیس فتا به منظور ارتقای امنیت کاربران درباره فعالیت در بازارهای آنلاین و سایت‌های درج آگهی در فضای مجازی اقدامات سلبی خود را کلید زده است. کارشناسان معتقد هستند که فعالیت برخی دلالان و سودجویان در سایت‌های خرید و فروش اینترنتی همچون دیوار و شیپور باعث ایجاد التهاب در بازار خودرو شده است. به گفته کارشناسان اعلام قیمت‌های غیرواقعی در آگهی‌های خرید و فروش، درج گروهی قیمت‌های غیرواقعی، قیمت‌سازی غیرواقعی و جهت‌دهی به بازار خودرو از جمله اقدامات دلالان در سایت‌های خرید و فروش اینترنتی به قصد دامن زدن به قیمت‌های غیرواقعی در بازار خودرو و افزایش قیمت‌ها در این بازار بوده است.

■ اقدام سلبی دستور حذف قیمت از آگهی‌های اینترنتی

به دنبال بالاگرفتن این انتقادات سرانجام مسئولان قضایی وارد عمل شدند و دستور حذف قیمت‌های بازار خودرو و مسکن را از آگهی‌های خرید و فروش اینترنتی به مدیران سایت‌های واسط ابلاغ کردند. به دنبال آن رئیس مرکز مبارزه با جرائم ملی و سازمان‌یافته پلیس فتا ناجا نیز هشدار داد که این سازمان رصد دائمی بر فعالیت اینگونه سایت‌ها بر فضای مجازی خواهد داشت. به دنبال این اقدامات سرانجام سایت «دیوار» چند روز پیش از حذف نمایش قیمت‌ها از آگهی‌های خرید و فروش خودرو خبر داد. هرچند رصد دائمی و مستمر فعالیت اینگونه سایت‌ها در بستر فضای مجازی باعث شده تا شاهد حذف قیمت خودرو و مسکن در این سایت‌ها باشیم، اما قطعاً ممنوعیت‌ها و اقدامات مقطعی راهکار اصلی نخواهد بود و با چنین رویه‌ای شاهد ایجاد آرامش، ثبات نسبی و کاهش التهاب نخواهیم بود. با هدف رفع التهابات در بازار خودرو و مسکن و برخورد با عوامل ایجاد هیجان، روز گذشته نشست مشترکی به همت معاونت دادستان کل کشور در امور فضای مجازی برگزار شد. جواد جاویدنیا معاون دادستان کل، نماینده پلیس فتا، پلیس امنیت و اماکن و همچنین مسئولان اتحادیه املاک و تعدادی از سایت‌های آگهی اینترنتی و اتحادیه کسب‌وکارهای فضای مجازی حاضران در این نشست مشترک بودند.

■ اقدامات ایجابی دستگاه قضایی برای کنترل التهابات بازار

جواد جاویدنیا در گفت‌وگو با روزنامه «جوان» به تشریح نتایج این نشست مشترک پرداخت و اظهار داشت: براساس تصمیم نهایی این نشست مشترک مقرر شد، قیمت‌ها بر مبنای کارشناسی دقیق در سایت‌ها درج شود و در مقابل از درج قیمت‌های نامتعارف جلوگیری به عمل آید. همچنین کارگروهی به این منظور در اتحادیه کسب‌وکارهای فضای مجازی تشکیل شده تا راهکارهای فنی و حقوقی دقیق‌تری برای درج دقیق قیمت‌ها براساس و مبنای کارشناسی در نظر بگیرند. وی پیشنهاد تکمیلی این نشست را اینگونه عنوان کرد: قرار شد دیتابیس و اطلاعاتی که از سایر دستگاه‌ها برای کنترل قیمت‌ها نیاز است و همچنین حصول اطمینان از کسانی که مالکیت خودرو در اختیار دارند، صورت گیرد تا شفافیت بیشتری را در بازار شاهد باشیم. معاون دادستان کل کشور در امور فضای مجازی ضمن تأکید بر برخورد جدی با عوامل افزایش قیمت‌ها، همچنین از ضروری شدن احراز هویت در بدو ثبت‌نام در سایت‌ها خبر داد.

یادداشت

زهرا چیذری

بستری بیماران ICU در خانه هزینه برای نظام سلامت یا خانواده؟!

صدای تپش قلب و تصویر خطوط آشفته دستگاه‌های مانیتورینگ که نظم یا بی‌نظمی‌شان بیانگر حال و هوای بیمار بستری در ICU است و ممنوعیت ملاقات به جز از پشت شیشه‌های قطوری که احساس امنیت و آرامش حضور عزیزان از آن به سختی عبور می‌کند، خودش می‌تواند به عاملی برای اضطراب برای بیمار و به تعویق انداختن سلامت وی تبدیل شود.

در بسیاری از کشورهای پیشرفته دنیا، بخش مراقبت‌های ویژه محیطی بسته و ملاقات ممنوع نیست بلکه این بخش به محیطی با خط مشی «ملاقات باز» تبدیل شده که پژوهش‌های فراوانی تأثیر مثبت این مدل بستری را تأیید می‌کنند. دلیل چنین سیاستی نیز این است که پذیرش بیمار در بخش مراقبت‌های ویژه خودبه‌خود استرس‌زاست و با درد، اختلال در عملکرد فیزیولوژی و عاطفی، محرومیت از خواب، محدودیت حرکتی و ملاقات همراه است. مطالعات نشان می‌دهد که این مسائل به علت محدودیت‌های حسی و اشکال ارتباطی با پرسنل درمان، شدیدتر می‌شود و می‌تواند منجر به سندروم ICU و هذیان در این بیماران شود. درمان در بخش مراقبت‌های ویژه نه تنها برای بیمار بلکه برای خانواده‌اش نیز استرس‌زاست. به همین خاطر هرگونه مداخله‌ای که تأثیر این تنش‌ها را در خانواده کاهش دهد، به طور مستقیم به نفع بیمار است؛ چراکه کاهش استرس خانواده باعث بهبود مراقبت و حمایت عاطفی بیمار توسط اعضای خانواده می‌شود و احتمال بروز مشکلاتی، چون سندروم ICU را در بیمار کاهش می‌دهد.

دستورالعمل‌های بالینی در بسیاری از کشورها، سیاست ملاقات باز را در بخش مراقبت‌های ویژه در راستای مراقبت‌های خانواده‌محور توصیه می‌کنند. حالا وزارت بهداشت و سازمان بیمه سلامت طرح تازه‌ای را برای بیماران بستری در بخش ICU کلید زده‌اند؛ پوشش بیمه‌ای طرح مراقبت در منزل توسط بیمه سلامت. به گفته رئیس سازمان بیمه سلامت این طرح برای بیمارانی که نیاز درمانی ندارند ولی نیاز مراقبتی دارند، قابل اجراست و راهنماهای بالینی آن اعم از اینکه چه کسانی می‌توانند از این طرح استفاده کنند و چه پزشکی می‌تواند این تشخیص و تجویز را داشته باشد، تهیه شده است.

طاهر موهبتی می‌افزاید: «موضوع پرستاری و مراقبت در منزل نیز در سال گذشته آغاز شد. خدمات مراقبت در منزل در شش استان در حال حاضر با پوشش بیمه‌ای به صورت آزمایشی اجرا می‌شود و احتمالاً تا دو ماه آینده می‌توانیم بازخوردی از این کار داشته باشیم.»

به گفته وی، در مرحله اول این طرح، بحث ICU و بیماری‌های مزمن قلبی و در مرحله بعد زردی نوزادان و سرطان در این طرح اجرایی می‌شود.

رئیس هیئت‌مدیره سازمان بیمه سلامت معتقد است: یکی از مشکلات در این طرح، این است که برخی باور ندارند نیازی نیست بیمار برای دریافتی بعضی خدمات حتماً در بیمارستان بستری باشد. وی می‌گوید: «حداقل ظرف ۱۰ سال آینده بسیاری از خدمات براساس زیرساخت‌های فناوری اطلاعات و در منزل ارائه می‌شود که ما در بیمه سلامت برای پوشش این طرح‌ها اعلام آمادگی کردیم.»

طرح پوشش بیمه‌ای مراقبت از بیماران در منزل هر چند می‌تواند هزینه‌های وزارت بهداشت و بیمه سلامت را کاهش دهد و ضریب اشغال تخت‌های بیمارستانی در بخش مراقبت‌های ویژه را کم کند، اما به همین میزان می‌تواند برای خانواده‌ها هزینه‌بر و استرس‌زا باشد و با فضای ملاقات باز در ICU بسیار متفاوت است؛ هزینه‌زا بودن این طرح با عنایت به نیازهای پزشکی و مراقبتی بیماران ICU و استرس‌زا بودن آن هم به دلیل فقدان حضور پزشک یا پرستاری است که بتوانند در هنگام نیاز به بیمار خدمات پزشک مناسبی ارائه کنند. از سوی دیگر حضور یک پرستار غریبه در خانه نیازمند پیوست‌های فرهنگی خاصی است که شاید چندان با فرهنگ ما همخوانی نداشته باشد. در عین حال نمی‌توان منکر شد، حضور بیمار در محیط خانه و در میان اعضای خانواده به‌لحاظ روحی می‌تواند برای وی تقویت‌کننده باشد.

موهبتی در پاسخ به انتقادات وارد به این طرح با تأکید بر آزمایشی‌بودن آن می‌گوید: «یکی از دلایل اجرای آزمایشی طرح بیمه خدمات پرستاری در منزل سنجش همین نکات مثبت و منفی است.» وی با اشاره به طرح‌های تشویقی همچون فرانشیز ۵درصدی برای ۱۰ روز نخست بستری در خانه، ادامه این طرح را به نتایج حاصل از اجرای پایلوت آن منوط می‌داند که قرار است تا دو ماه دیگر بیرون بیاید.

گزیده

وزیر کشور: حاشیه‌نشینی نتیجه نظام اداری مالی غلط کشور است

وزیر کشور حل معضل حاشیه‌نشینی را در گرو اصلاح نظامات اداری، مالی، برنامه‌ریزی و بودجه‌ریزی کشور خواند.

عبدالرضا رحمانی‌فضلی در صد و شانزدهمین جلسه شورای اجتماعی کشور گفت: حاشیه‌نشینی یکی از پنج آسیبی است که مقام معظم رهبری نیز در این خصوص تأکیداتی داشتند.

وی با اشاره به اینکه کاملاً آگاه هستیم مهاجرت به شهرها موجب حاشیه‌نشینی می‌شود، گفت: باید یک گام پیش از مهاجرت حرکت کنیم؛ چه چیزی موجب مهاجرت می‌شود؟ عدم توازن و تعادل در توزیع منابع، خدمات و فعالیت‌ها منجر به عدم تعادل در توزیع جمعیت می‌شود و بخشی از این عدم تعادل و توزیع جمعیت در مناطق حاشیه‌ای شکل می‌گیرد.

وی با بیان اینکه به طور کلان در تهران با انباشت عظیم منابع و سرمایه ملی روبه‌رو هستیم، گفت: از آن طرف تهران نیز رتبه یک بزهکاری و جرم و جنایت را دارد که این ناشی از عدم توازن و تعادل است و ما به آن گرفتار شده‌ایم.

رحمانی‌فضلی اضافه کرد: برنامه‌ریزی غلط، نظام اداری غلط، نظام مالیاتی و بانکی و پولی غلط و نظام بودجه‌ریزی غلط منجر به حاشیه‌نشینی شده است و اگر بخواهیم ریشه‌ها را از مبدأ حل کنیم، باید نظام برنامه‌ریزی، بودجه‌ریزی، مالیاتی، پولی و بانکی که دارای اشکالات بسیاری است، اصلاح شود.

وی تأکید کرد: نمی‌توانیم معطل بمانیم تا این نظام‌ها اصلاح شوند بلکه باید همزمان اقدامات لازم را انجام دهیم تا حاشیه‌نشینان زندگی مناسبی داشته باشند و همچنین به مرور آن نظامات نیز اصلاح شود.